

Bryssel 21.3.2019
COM(2019) 146 final

ANNEX 1

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

**luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa
koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolikonferenssin 18. kokouksessa (CITES
CoP18) Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta**

LIITE I

Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (CITES) osapuolikonferenssin Colombossa, Sri Lankassa 23. toukokuuta–3. kesäkuuta 2019 pidettävälle 18. kokouksessa keskusteltavia keskeisiä kysymyksiä koskeva unionin kanta

A. YLEISIÄ NÄKÖKOHTIA

1. Unioni katsoo, että CITES-yleissopimus on keskeinen kansainvälinen yleissopimus, jonka tavoitteena on biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen sekä luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjunta.
2. Unionin olisi hyväksyttävä kunnianhimoinen kanta CITES CoP18 -kokousta varten asiaan liittyvien unionin politiikkojen ja näiden alojen kansainvälisten sitoumusten mukaisesti. Niistä mainittakoon erityisesti kestävä kehityksen tavoitteen 15 mukaiset luonnonvaraisia eläimiä ja kasveja koskevat tavoitteet, luonnon monimuotoisuutta koskeva strateginen suunnitelma vuosiksi 2011–2020, mukaan lukien biologista monimuotoisuutta koskevassa yleissopimuksessa sovitut Aichin tavoitteet, CITESin strategista visiota¹ koskeva asiakirja ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjuntaa koskeva YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 71/326. Unionin kannan olisi myös edistettävä niiden tavoitteiden saavuttamista, jotka on asetettu EU:n tasolla vuoteen 2020 ulottuvassa luonnon monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa, EU:n toimintasuunnitelmassa luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseksi, kaupankäynnin ja kestävä kehityksen edistämistä koskevassa EU:n lähestymistavassa, jota toteutetaan ”Kaikkien kauppa” -strategiassa, yhteisessä kalastuspolitiikassa sekä haiden säilyttämistä ja hoitoa koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa.
3. Unionin ensisijaisina tavoitteina CITES CoP18 -kokouksessa olisi oltava
 - CITES-välineiden käyttö mahdollisimman tehokkaasti sellaisten uhanalaisten eläin- ja kasvilajien kansainvälisen kaupan sääntelyyn, jotka ovat alttiina kaupan kestäättömille määrille, tieteeseen perustuvaa lähestymistapaa noudattaen;
 - luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseen tähtäävien kansainvälisen yhteisön toimien vahvistaminen ja
 - sen varmistaminen, että EU:n asema ja oikeudet yleissopimuksen osapuolena näkyvät kaikilta osin menettelyä koskevissa säännöissä ja järjestelyissä.
4. Unionin kannassa olisi otettava huomioon, millä tavoin CITES-valvonnalla voidaan parantaa lajien suojelun tasoa, ja samalla tunnustettava niiden maiden ponnistelut, joissa on toteutettu tehokkaita suojelutoimenpiteitä. Unionin olisi varmistettava, että CoP18-kokouksessa tehtävissä päätöksissä maksimoidaan CITESin toimivuus minimoimalla tarpeettomat hallinnolliset rasitteet ja määrittämällä käytännöllisiä, kustannustehokkaita ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja täytäntöönpano- ja seurantaongelmiin.
5. CITES-sopimuksen osapuolikokous on sopimuksen hallinnointielin, ja monet CITES CoP18 -kokouksessa annetut päätökset panee täytäntöön pysyvä komitea, joka on

¹ CITES-päätöslauselma Conf. 14.2, joka on määrä saattaa ajan tasalle CoP 18 -kokouksessa (katso kohta 5 jäljempänä).

osapuolikokouksen tärkein avustava toimielin. CITES CoP18 -kokousta varten määriteltävän unionin kannan olisi näin ollen näytettävä suuntaa myös EU:n lähestymistavalle välittömästi ennen CITES CoP18 -kokousta ja sen jälkeen pidettävissä pysyvän komitean 71. ja 72. kokouksissa.

B. ERITYISKYSYMYKSET

6. CITES CoP18 -kokoukselle on tehty 57 **ehdotusta CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi**. Unioni on toimittanut näistä ehdotuksista 12 joko pääasiallisena tai yhtenä ehdottajana, ja unionin olisi luonnollisesti tuettava niiden hyväksymistä. Unionin kannan kaikista ehdotuksista olisi perustuttava kyseessä olevien lajien suojelun tilaan sekä siihen vaikutukseen, joka kaupalla on tai olisi näihin lajeihin, noudattaen päätöslauselman Conf. 9.24 määräyksiä perusteista, joiden mukaan liitteitä I ja II muutetaan. Erityisesti olisi otettava huomioon ehdotuksissa käsiteltävien lajien levinneisyysalueen valtioiden näkemykset. Unioni katsoo myös, että olisi yleisenä sääntönä kannatettava niitä CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamiseksi tehtyjä ehdotuksia, jotka perustuvat CITESin eläin- ja kasvikomiteoiden ja pysyvän komitean työhön. Lisäksi olisi otettava huomioon CITES-sihteeristön ja IUCN:n/TRAFFICin² arviointi ehdotuksista sekä kaupallisesti hyödynnettävien merieläinlajien osalta FAO:n erityisen asiantuntijapaneelin arviointi, kun nämä arvioinnit ovat käytettävissä.
7. EU vahvistaa vakiintuneen kantansa mukaisesti uudelleen, että CITES on asianmukainen väline, jolla säännellään **merilajien** kansainvälistä kauppaa silloin, kun kauppa vaikuttaa kyseisten lajien suojelun tasoon ja kun lajit ovat tai niistä voi tulla uhanalaisia. Unioni kannattaa erityisesti suvun *Holothuria (Microthela)* kolmen lajin sisällyttämistä CITES-yleissopimuksen liitteeseen II, kun otetaan huomioon näiden lajien liiallinen hyödyntäminen ja niillä käytävän kansainvälisen kaupan suuri määrä.
8. Unioni toteaa, että CITESin **täytäntöönpanovalmiuksien parantamiseen**, ei vähiten merilajien osalta, on viime vuosina panostettu huomattavasti, myös unionin rahoitustuen avulla. Unioni tukee parempaa koordinoitua CITESin, alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen ja muiden asiaan liittyvien elinten välillä siten, että kaikki tahot toimivat valtuuksiensa rajoissa ja tavoitteena on hallinnon parantaminen ja täydentävyyden lisääminen. Erityisesti unioni on tukenut ehdotuksia, joiden mukaan tietyt hailajit (*Isurus oxyrinchus* ja *I. paucus*) ja rauskulajit (*Glaucostegus* spp. ja *Rhinidae* spp.) olisi sisällytettävä CITES-yleissopimuksen liitteeseen II. Makrillihain (*Isurus oxyrinchus*) osalta unionin olisi viimeisteltävä kantansa ottaen huomioon FAO:n asiantuntijapaneelin, CITES-sihteeristön ja IUCN:n arviointien tulokset.
9. CoP17-kokouksessa lisättiin ruusupuulajeja (*Pterocarpus erinaceus*, kolme *Guibourtia*-lajia ja *Dalbergia* spp.) CITES-yleissopimuksen liitteeseen II, jotta voidaan paremmin valvoa näillä **trooppisilla puulajeilla** käytävää kansainvälistä kauppaa. Unionille on tärkeää varmistaa, että nykyistä huomautusta #15 muutetaan, jotta siinä keskitytään niihin lajeihin, jotka ensimmäiseksi näkyvät kansainvälisessä kaupassa, ja vältetään tarpeetonta hallinnollista ja täytäntöönpanotaakkaa. EU:n olisi sen vuoksi tuettava huomautukseen #15 tehtävää muutosta koskevaa

² Luonnon ja luonnonvarojen suojelua koskeva kansainvälinen liitto (IUCN) ja TRAFFIC ovat järjestöjä, joiden erikoisalana on luonnonvaraisten eläinten ja kasvien kauppa. Ne tekevät ennen jokaista osapuolikokousta perusteellisen arvioinnin CITES-yleissopimuksen liitteiden muuttamista koskevista ehdotuksista.

yhteisymmärrystä, johon päästiin pysyvän komitean 70. kokouksessa, mutta samalla olisi pysyttävä avoimena mahdollisille viime hetken parannuksille, joita voi tulla esiin keskusteluissa muiden osapuolten kanssa. Noudattaen sitoumustaan, jonka mukaan valvontaan paremmin puun tuontia Keski-Afrikasta, unionin olisi myös tuettava lajia ”afromosia” (*Pericopsis elata*) koskevan nykyisen maininnan laajentamista CITES-yleissopimuksen liitteessä II.

10. Unionin olisi myös tuettava laaja-alaisia toimia, joilla pyritään luonnonvaraisten lajien kansainvälisen kaupan tehokkaampaan sääntelyyn, mukaan lukien ehdotettu päätöslauselma **laillisen hankinnan tarkastamisesta**. Päätöslauselma perustuu tuloksiin, joita saatiin EU:n isännöimästä, kesäkuussa 2018 järjestetystä työryhmästä. CoP 18 -kokouksessa hyväksyttiin CITESille uusi **strateginen visio** vuosille 2021–2030. Se tarjoaa mahdollisuuden vahvistaa ja tarvittaessa selventää yleissopimuksen roolia kansainvälisen ympäristöhallinnon laajemmassa kontekstissa, mukaan lukien biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen perustuva vuoden 2020 jälkeinen kehys.
11. **Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittomasta kaupasta** tehtyjä ehdotuksia koskevan unionin kannan olisi oltava niiden kolmen prioriteetin mukainen, jotka on määritelty EU:n toimintasuunnitelmassa luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseksi sekä niihin liittyvissä neuvoston päätelmissä. Kannassa olisi myös otettava huomioon komission tuore kertomus toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta.
12. Toimintasuunnitelman ensimmäisen prioriteetin mukaisesti unioni tukee niiden lajien suojelun parantamista CITESin avulla, joita tuodaan nykyään EU:hun kestävämmällä tasolla tai laittomasti (erityisesti **eksoottisten lemmikkieläinten kauppaa** varten). Unioni tukee sen vuoksi ehdotuksia liitteisiin tehtävistä muutoksista, jotka koskevat useita matelijoita ja sammakkoeläimiä, erityisesti useita gekko- ja salamanterilajeja.
13. Toisen ja kolmannen prioriteetin mukaan unioni tukee tehokkaita toimenpiteitä, jotka koskevat osapuolten toteuttamaa yleissopimuksen **täytäntöönpanoa**. Samalla se kannattaa selkeän aikataulun laatimista mekanismeille (myös mahdollisille kauppapakotteille), joilla seurataan niitä osapuolia, jotka laiminlyövät toistuvasti CITESin mukaisten velvoitteidensa noudattamisen. Tämä on erityisen tärkeää, jotta voidaan puuttua norsujen (ks. jäljempänä), sarvikuonojen, aasialaisten isojen kissaeläinten, ruusupuun ja muurahaiskäpyjen salametsästyksen ja laittomaan kauppaan.
14. Useissa CoP 18-kokoukselle esitettävissä ehdotuksissa keskitytään kysymyksiin, jotka liittyvät **kestävään käyttöön**, elinkeinoihin ja maaseutuyhteisöihin. Unionin olisi tuettava tällaisia ehdotuksia siinä määrin kuin ne auttavat varmistamaan, että asianmukaiset tiedot otetaan huomioon nykyisissä prosesseissa yleissopimuksen määräysten mukaisesti. Olisi vältettävä sitä, että luodaan uusia prosesseja tai rakenteita, joista aiheutuu merkittäviä kustannuksia ja joiden hyödyistä ei ole varmuutta.
15. **Norsujen ja sarvikuonojen salametsästy**s on pysynyt hälyttävän laajamittaisena. Sekä unioni että sen jäsenvaltiot ovat antaneet huomattavaa tukea Afrikan maille, jotta ne voivat parantaa luonnonvaraisten lajien suojelua ja puuttua luonnonvaraisten lajien laittomaan kauppaan. Unioni on sitoutunut jatkamaan tukeaan afrikkalaisille kumppaneilleen ja lisäämään tältä osin ponnistelujaan noudattaen EU:n toimintasuunnitelmaa luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan

torjumiseksi. Laajamittainen salametsästys ja laitton kauppa ovat edelleen merkittävä huolenaihe EU:lle. EU:n ensisijaisena tavoitteena onkin kaikkien norsuja koskevien CoP 18 -kokouksen esityslistan kohtien yhteydessä oltava sellaisten toimien tukeminen, joilla tähän ongelmaan puututaan suoraan.

16. Unioni toteaa, että osapuolet ovat esittäneet useita **norsunluun laillista kauppaa** koskevia ehdotuksia, joista monet ovat ristiriidassa keskenään. Norsunluun kansainvälinen kauppa on nykyään kielletty CITES-määräysten nojalla. Unioni katsoo, että edellytykset kyseisen kaupan sallimiseksi uudelleen eivät täyty. Unioni ei näin ollen tue CITES CoP18 -kokouksessa norsunluun kaupan uudelleen sallimista. Norsunluun kotimaanmarkkinoiden osalta unionin olisi edelleen tuettava oikeasuhteisia ja tehokkaita toimenpiteitä, jotka perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan näyttöön yleissopimuksen soveltamisalan rajoissa.
17. Unioni katsoo, että osapuolikonferenssin **työjärjestyksen** ei tulisi poiketa yleissopimuksen tekstistä, mukaan lukien 21 artiklan 2–6 kohta. Kaikkia pyrkimyksiä lisätä määräyksiä, jotka koskevat unionille yleissopimuksen osapuolena kuuluvien oikeuksien harjoittamista ehdoilla, jotka eivät sisälly yleissopimukseen, olisi vastustettava tiukasti.
18. Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittomaan kauppaan liittyvä kriisi sekä CITES-yleissopimuksen soveltamisalan ulottaminen kattamaan uusia lajeja ja osapuolia on johtanut siihen, että **CITES-kehykseen on lisätty toimia** viime vuosina ja että CITES-sihteeristön työmäärä on lisääntynyt huomattavasti. Unionin olisi otettava tämä kehitys huomioon päättäessään ensisijaisista tavoitteistaan CoP18-kokouksessa sekä CITES-sihteeristön tulevasta talousarviosta.